

בינת המשפט

עניני ממונות אקטואליים

בס"ד, גליון תקנח, פרשת ויצא, תשפ"ד

מאת: יצחק בירך דסקל – דיין ומורה צדק

טל: 052-7611435 y.b.daskal@gmail.com

בדין הכותב בצוואה כל נכסיו לאשתו

ובו יבואר דיני הכותב כל נכסיו לאשתו אינה, אלא אפוטרופוס: א. מה הטעם. ב. בשייר קרקע או מטלטלין. ג. כאשר יש אומדנא שהתכוון למתנה. ד. עשה צוואה אצל עורך דין. ה. כתב צוואה על פי חוקי המדינה. ו. בני זוג שעשו צוואה הדדית. ה. מעשר כספים מכסף שנגנב ממנו.

הנידון

"לסבא וסבתא שלי היו בן ובת בלבד, אני בן של בנם. סבא וסבתא עשו לפני שנים רבות צוואה הדדית אצל עו"ד, ובה נתנו האחד לשני את כל הנכסים, למי שישאר בחיים אחריו. סבי נפטר ראשון, ולאחר פטירתו, סבתי עשתה צוואה כהלכה, וחילקה את הנכסים שוה בשוה בין הבן והבת. ידוע שעל פי הלכה, מי שנותן כל נכסיו לאשתו אין זו מתנה אלא אפוטרופוס בלבד, נמצא, שעל פי הלכה אבי זכה בכל הנכסים, ועל פי הלכה דודתי זכתה שלא כדין, אני לא רוצה לתבוע אותה לדין אותה לדין תורה, אבל נפשי בשאלתי האם אני חייב לתת מעשר כספים מהחלק של דודתי, כי בעצם זכיתי בו".

תשובה

בצוואה הדדית, האשה זוכה בכל הנכסים, ואינה רק אפוטרופוס, מלבד זאת, כשעושה צוואה אצל עורך דין, גם כן זוכה האשה לגמרי. לכן הבת יורשת את אמא כהלכה. ולעניין מעשר מחלק של הבת, פטור אפילו אם האשה לא הייתה זוכה, כיון שאין חייבין מעשר כספים על כסף שיצא מתחת ידו ולא נכנס אליו כלל.

ביאור התשובה

הנותן נכסיו לאשתו לא עשאה אלא אפוטרופוס

בתחלה נבאר דין זה. גרסינן בבבא בתרא (קלא, ב) "אמר רב יהודה אמר שמואל: הכותב כל נכסיו לאשתו - לא עשאה אלא אפוטרופא" ע"כ. ופירש הרשב"ם (ד"ה לא עשאה) וז"ל "דאומד הדעת הוא, דאין אדם מניח את בניו ונותן את הכל לאשתו, ולא נתכוין אלא לעשותה אפוטרופא, כדי שיחלקו לה בניו כבוד, משום דאוקי אבוהון נכסי

ברשותה לפרנסם מהם כפי אומד דעתה, ויהיו כפופים לה, ולקמן מני לה מהני תלת מיילי דשווינהו רבנן כהלכתא בלא טעמא, דדברי נבואה הם בפ' מי שמת לפי שאנו מניחין מה שכתוב בשטר בהדיא שנתן לה הכל לילך אחר אומד דעתנו" עכ"ל.

וכן פסק המחבר באבן העזר (קז, א) וז"ל "הכותב כל נכסיו לאשתו, בין בריא בין שכיב מרע, אף על פי שקנו מידו, לא עשאה אלא אפוטרופא על יורשיו, בין שהיו יורשיו בניו ממנה או מאשה אחרת או אחיו, או שאר יורשין. ואם שייר כל שהוא, בין קרקע בין מטלטלין, קנתה כל מה שכתב לה" עכ"ל.

והנה כל צוואה הוא מתנה מחיים, נמצא לפי זה, שאם נותן כל נכסיו לאשתו בצוואה, לא זכתה בהם, אלא היא רק אפוטרופוס לחלק להיות ממונה על הנכסים של בניו, אבל בניו יורשים את כל הנכסים.

העולה מזה: הנותן כל נכסיו לאשתו, אנו סהדי שלא הניח בניו, אלא עשאה רק אפוטרופוס על יורשיו. לפי זה, כיון שכל צוואה היא מתנה מחיים, אם נותן כל נכסיו לאשתו בצוואה, לא זכתה בהם, אלא היא רק אפוטרופוס לחלק, להיות ממונה על הנכסים של בניו, אבל בניו יורשים את כל הנכסים.

אומדנא שהתכוון למתנה גמורה

וכיון שכל הטעם שלא נתן לה מתנה גמורה הוא רק מטעם אומדנא, לפיכך אם יש אומדנא שהתכוון למתנה גמורה זוכה אשתו במתנה גמורה, וכן כתב בטור אבן העזר (סוף סימן קז) בשם תשובת הרא"ש, וז"ל הרא"ש בסוף התשובה המובא בטור, "כתבתי לך דין כותב כל נכסיו בסתם [א. ה. לאשתו], ואין בשטר מוכיח על הענין דהויא מתנה גמורה, אז אנו אומדין דעתו, שבדעתו היה שתהיה אפוטרופא על נכסיו כדי שיכבדוהו יורשיו. אבל שטר צוואה זו, אני רואה לשון המורה על הענין דהוי מתנה גמורה, שהרי אמר בו, 'אל תחשבו לי לשטות שאני נותן כל נכסי לאשתי שהרי אני יודע בה שלא יהיה לה בעל לעולם', והשטות, שחושבים לו לאדם שמניח יורשיו ונותן כל נכסיו לאשתו, זה בשביל שהיום או מחר תינשא לבעל, תכניס לו נכסיו, וזהו עגמת נפש, שתאכל עמלו עם איש אחר, אבל המכיר את אשתו שלא תינשא לאיש אחר באהבתו אותה, נותן לה כל נכסיו. הילכך, לשון זה מוכיח דהוי מתנה גמורה, שאם לא היתה כי אם

בינת המשפט

עניני ממונות אקטואליים

סיכום דיני נותן לאשתו

נמצינו למדים שיש כמה אופנים, שאם נותן נכסיו לאשתו הוא מתנה גמורה: א. אם שייר מקרקעין או טלטלין כל שהן. ב. אם כותב שנותן לה במתנה גמורה. ג. אם יש אומדנא שנותן במתנה גמורה. ועכשיו נבאר דיני אומדנא.

אופנים שיש אומדנא דמוכח שהתכוון למתנה גמורה

כתב בשו"ת חשב האפורד (חלק ג סימן לב) וז"ל "נשאלתי, אחד עשה צוואה וכתב כל נכסיו לאשתו, וכתב הצוואה לפי חוקי המדינה באופן שיהיה לה תוקף בערכאות, מהו לדון בזה מה שאיתא בגמ' ונפסק באבן העזר סימן ק"ז שהכותב כל נכסיו לאשתו לא עשאה אלא אפורופא".

"איתא באבן העזר סימן ק"ז סעי' ח' דכל היכא שיש להוכיח מתוך השטר דלא נתכוין לאפורופוסות אלא למתנה גמורה הוא מתנה. והנה, הואיל ובדיניהם, הכותב נכסיו לאשתו הרי זה מתנה גמורה, והוא הקפיד לעשות הצוואה באופן המועיל בדיניהם, הרי זה גילוי דעת גמורה, שאין כוונתו לאפורופוסות גרידא, והרי זה מתנה גמורה. ועיין שם בבית שמואל אות ט"ו שהביא מתשובת הרא"ש, שאם רק אמר 'אל תחשבו לי לשטות שאני מניח כל נכסי לאשתי', לשון זה מורה שכוונתו למתנה גמורה, דאם לא כן מהיכי תיתי שיחשבו לו לשטות, עיין שם. ונראה פשוט דכל שכן העושה הצוואה באופן שיהיה לה תוקף בדיניהם, ובדיניהם הוא מתנה גמורה, דזה הוי גילוי דעת שנתכוין למתנה גמורה" עכ"ל.

הנה מבואר שאם טרח שיהיה הצוואה כשרה בדיניהם, זה אומדנא דמוכח שהתכוון למתנה גמורה. ויש לדקדק בלשון חשב האפורד שכתב, "העושה הצוואה באופן שיהיה לה תוקף בדיניהם", והנה כידוע כל צוואה שלנו על הרוב היא כשרה גם בערכאות, לכן באיזה אופן יש אומדנא שהתכוון למתנה גמורה. והנה, אם הפקיד את הצוואה ברשם ירושות, זה בודאי מוכח שהתכוון שיהיה לה תוקף בדיניהם, אבל מי שעושה סתם צוואה בביתו כהלכה, ולא הפקיד ברשם ירושות, האם גם בזה נאמר שנתן לה מתנה גמורה, זה לא נראה כלל, שהרי גם בלשון השאלה הדגיש החשב האפורד וז"ל "וכתב הצוואה לפי חוקי המדינה באופן שיהיה לה תוקף בערכאות", משמע שהפקיד לדקדק בזה ולא סתם כתב, וממילא יש לה תוקף בערכאות.

לכן נראה לי, שרק אם יש הוכחה שרצה שיהיה לצוואה תוקף בערכאות הוי אומדנא, כגון שהפקיד שעורך דין יעשה לו את הצוואה, זה הוי אומדנא דמוכח, אפילו שלא הפקיד ברשם ירושות,

אפורופא, מה שטות יחשבו לו אם מינה אפורופא אף אם תינשא לבעל, כי הדבר ידוע אם תינשא לבעל שיסלקוה ב"ד מן האפורופוסת שלא יאכלם הבעל. הלכך מוכיח לשון זה דהוי מתנה גמורה, דכיון דטעמא שאנו מבטלין המתנה הוא משום אומדנא כדפרישית לעיל, כל היכא שיש להוכיח מתוך השטר דהוי מתנה גמורה, הרי בטלה האומדנא "עכ"ל.

הנה מבואר ברא"ש שאם יש אומדנא דמוכח, שכוונתו לתת במתנה גמורה, כיון שאמר שאינו שוטה כו' הוי מתנה גמורה, וכתב הבית יוסף (שם) וז"ל "ומה שכתב דכל היכא שיש להוכיח מתוך השטר דהוי מתנה גמורה בטלה האומדנא. כן כתבו הרמב"ן (קלא: ד"ה הא דאמר) והר"ן (שם סוד"ה פשיטא) בשם רבינו האי ורא"מ (ר"י מיגאש שם ד"ה כתב) ז"ל וכ"כ הרשב"א בתשובה (ח"ג סי' קכ) וכתוב בתשובות להרמב"ן (במיוחסות) סימן ל"ט, שאע"פ שיש חולקים בדבר, לזה דעתו נוטה וכ"כ נמוקי יוסף (נט). אם פירש בשטר שהוא מקנה לה הקנאה גמורה ולא בתורת אפורופוסות, אי נמי שפירש בשטר שתהא רשאה למכור ולתת במתנה לאחרים, ודאי קנתה ע"כ" עכ"ל. וכן פסק המחבר (אבן העזר קז, ח) וז"ל "וכל היכא שיש להוכיח מתוך השטר דלא נתכוין לאפורופא אלא למתנה גמורה, הויא מתנה" עכ"ל. הנה נתבאר שאם יש אומדנא דמוכח, שכוונתו למתנה גמורה, הוי מתנה גמורה, וכמו שפסק המחבר וכל ראשונים הנ"ל.

העולה מזה: וכיון שכל הטעם שלא נתן לה מתנה גמורה הוא רק מטעם אומדנא, לפיכך, אם יש אומדנא שהתכוון למתנה גמורה, זוכה אשתו במתנה גמורה.

כתב בפירוש שנותן מתנה או שייר קרקע או מטלטלין כל שהוא

עוד נתבאר בדברי הבית יוסף בשם הנימוקי יוסף, שאם כותב בפירוש שנותן מתנה לאשתו מתנה גמורה הוי מתנה, דהרי כל הטעם שאינה אלא אפורופוס הוא בגלל אומדנא, לכן אפילו באומדנא בלבד שנותן מתנה הוי מתנה, וכל שכן אם כותב בפירוש שנותן מתנה גמורה. וכן אם שייר קרקע או מטלטלין כל שהם, מוכח שמה שנתן הוא במתנה גמורה, וכן הוא מבואר בבבא בתרא (קנ, ב) וכן פסק המחבר (שם, סעיף א) ומובא לעיל.

העולה מזה: אם כותב בפירוש שנותן מתנה גמורה לאשתו. או אם שייר קרקע או מטלטלין כל שהם - הוי מתנה גמורה.

בינת המשפט

עניני ממונות אקטואליים

נתבאר שזה אומדנא דמוכח שנותן מתנה גמורה, אבל יש לבאר מה הדין כאשר לא עשו אצל עורך דין, אלא בעצמם כתבו צוואה הדיית, או אצל דיין, ולא עשו שום לשון שמוכיח שכוונתם שיהיה לזה תוקף בערכאות, האם הוי מתנה גמורה. גם בזה נראה פשוט, שכיון שכותבים בצוואה אחת לשון הדדי, שאם היא תמות קודם, היא נותנת כל נכסיה לבעלה, ואם הוא ימות קודם, הוא נותן כל נכסיו לאשתו, הוי מתנה גמורה, שכשם שלשון זה לגבי האשה היא מתנה גמורה לבעלה, כך גם הבעל שנותן לאשתו הוא מתנה גמורה, שהרי באותה צוואה ובאותו לשון כתבו הדדי, וזה אומדנא דמוכח, שכשם שהיא נותנת לו מתנה גמורה, כך הוא נותן לה מתנה גמורה.

ושוב ראיתי בספר משפט הצוואה (חלק ג סימן כא) שנסתפק בזה, וכתב הסברא שכתבתנו, אבל כתב שצריך ראייה לזה. ועוד דן שם להפך, וז"ל "ועוד יש צד לומר להיפך, דהכוונה היה רק לאפוטרופוס, דהרי בעצם האשה אינה נותנת לבעלה כלום, כיון דהרי בין כך כשמתה האשה קודם, בעלה יורשה, וגם אין יכולה לתת לאחרים על פי דינא דגמרא מדין אשה שמכרה בנכסי מלוג בחיי בעלה הבעל מוציא מיד הלוקח, וכמו שהארכתי במשפט הצוואה ח"א עמוד כה סעיף יא, ורק ראוי או נכסים שאין ידועים לבעל, נכסים אלו אין הבעל יורש, ובזה ראה להלן בסי' ל"ב דין צוואה האשה על זה, אם כן יוצא, דלמעשה האשה לא נתנה לבעלה כלום על פי דין תורה, ואם כן מהיכי תיתי לומר דהאיש יתן לאשתו כל נכסיו למתנה גמורה ולא בתורת אפוטרופוס, כיון שהאשה גם כן לא נתנה לו למעשה כלום. ואולי כיון שעל פי חוקיהם בעל יורש אשתו רק חצי, והחצי השני יורשים בנים ובנות, ואולי מפני זה נתכוונה לעשות צוואה ולתת לו גם על פי חוקיהם, אבל למעשה על פי דין תורה הרי לא נתנה לו כלום, ומכל מקום, דין זה צריך הכרע" עכ"ל.

ולעניות דעתי נראה לי פשוט, דכיון שבודאי היא התכוונה לתת לבעלה מתנה גמורה, בין אם לא ידעה דבעל יורש את אשתו, ובין אם כוונתה שלא ירשו הילדים חצי מנכסיה על פי ערכאות, סוף דבר כונתה בודאי היא שהבעל יקנה קנין גמור את כל נכסיה, לכן בודאי על דעת כן גם הבעל התכוון לתת לה מתנה גמורה, שיש אומדנא דמוכח שעשו צוואה אהדדי, וכשם שהיא נותנת לו מתנה גמורה, כך הוא נותן לה מתנה גמורה.

העולה מזה: בצוואה הדדית, כיון שבודאי האשה התכוונה לתת לבעלה מתנה גמורה, בין אם לא ידעה דבעל יורש את אשתו, ובין אם כוונתה שלא ירשו הילדים חצי מנכסיה על פי ערכאות, לכן בודאי על דעת כן גם הבעל התכוון לתת לה מתנה גמורה.

שאם לא היה רוצה שיהיה לה תוקף בערכאות, מדוע עשה צוואה אצל עורך דין. כמו כן, אם ידוע שדקדק בלשון הצוואה שיהיה לה תוקף בדיניהם, כגון שכתב שם פרטים שרק בדיניהם פסולים, כגון שכתב שאף אחד מהנהנים לא יהיה בחתימת הצוואה וכדו'.

נמצינו למדים, שאף על פי שצוואה שלנו יש להם תוקף בערכאות, לא מספיק תוקף זה כדי לעשות אומדנא שהתכוון למתנה גמורה, רק אם ידוע שעשה מעשה כדי שיהיה לה תוקף בערכאות, כגון: א. שדקדק בלשון הצוואה בדברים שלא יפסולה בערכאות. ב. שעשה את הצוואה אצל עורך דין. ג. שהפקיד את הצוואה אצל רשם ירושות.

ובפתחי חושן (חלק ט ירושה ואישות, פרק ז הערה קכא) כתב וז"ל "ובשו"ת חשב האפוד (ח"ג סימן לב) כתב, שמכיון שהעלה השטר בערכאות, הרי זה כאילו אמר בפירוש שיהא כדיניהם כמתנה גמורה ולא כאפוטרופוס, וממילא אף בדיננו זכתה במתנה, עיין שם" עכ"ל ובאמת הלשון לא מדוקדק, דלאו דוקא העלה בערכאות, אלא כפי שיבארנו.

העולה מזה: אף על פי שצוואה שלנו יש להם תוקף בערכאות, לא מספיק תוקף זה כדי לעשות אומדנא שהתכוון למתנה גמורה, רק אם ידוע שעשה מעשה כדי שיהיה לה תוקף בערכאות, כגון: א. שדקדק בלשון הצוואה בדברים שלא יפסולה בערכאות. ב. שעשה את הצוואה אצל עורך דין. ג. שהפקיד את הצוואה אצל רשם ירושות.

לשון בצוואה "כדי שיהיה לצוואה תוקף גם בהלכה כו"

ונראה פשוט, שאם כותב בצוואה לשון זה: "וכדי שיהיה לצוואה תוקף גם בהלכה, אני מקנה מהיום ולאחר מיתה", דלשון זה מוכח שרוצה שיהיה לצוואה תוקף בערכאות, ולכן הוא מסייג את דבריו וכותב שזה שנותן מהיום, אינו רוצה להפקיע את הצוואה מדין צוואה בערכאות, אלא רק שיהיה לה תוקף "גם" בהלכה, לפיכך גם לשון זה מוכח שרוצה שיהיה לצוואה תוקף בערכאות, ואם נותן לאשתו הוי מתנה גמורה ולא רק לעשותה אפוטרופוס.

העולה מזה: אם כותב בצוואה, "וכדי שיהיה לצוואה תוקף גם בהלכה אני מקנה מהיום ולאחר מיתה", לשון זה מוכח שרוצה שיהיה לצוואה תוקף בערכאות.

צוואה הדדית

עוד יש לבאר, מה הדין כאשר בני זוג עשו צוואה הדדית, שכל אחד מקנה את נכסיו לזה שנשאר בחיים. ואם עשו זאת אצל עורך דין, כבר

בינת המשפט

עניני ממונות אקטואליים

טעמים: א. כיון שעשו את הצוואה אצל עורך דין, רצו שיהיה לה תוקף בערכאות, כמבואר בחשב האפוד. ב. כל צוואה הדדית היא מתנה גמורה לאשה. ג. ללא ספק יש בלשון הצוואה לשונות שיהיה לה תוקף בערכאות, שכל עורך דין טורח לכתוב לשון זה, לפיכך הוי מתנה גמורה, וממילא אין לדון כלל בדין מעשר כספים, ממה שלא זכה כלל. אבל אפילו אם יהיה אופן שהאשה לא זכתה כדין רק בערכאות, ומחזיקה שלא כדין בנכסים ששייכים לאחר, בודאי אין שייך דין מעשר כספים, דמעשר כספים הוא רק מנכסים שזכה בפועל והם תחת ידו, ולא ממה שגנבו ממנו, ואע"פ שיכול לרדת לדין להוציא ממנה, אינו חייב לרדת לדין, ואין זה כלל כנותן נכסיו במתנה שחייב במעשר כספים אם המקבל אינו עני, אלא כאן הפסיד נכסיו, ולא זכה בהם בפועל כלל, לא שייך דין מעשר כספים.

דינים העולים:

א. הנותן כל נכסיו לאשתו, אנו סהדי שלא הניח בניו, אלא עשאה רק אפוטרופוס על יורשיו. לפי זה, כיון שכל צוואה היא מתנה מחיים, אם נותן כל נכסיו לאשתו בצוואה, לא זכתה בהם, אלא היא רק אפוטרופוס לחלק, להיות ממונה על הנכסים של בניו, אבל בניו יורשים את כל הנכסים.

ב. וכיון שכל הטעם שלא נתן לה מתנה גמורה הוא רק מטעם אומדנא, לפיכך, אם יש אומדנא שהתכוון למתנה גמורה, זוכה אשתו במתנה גמורה.

ג. יש כמה אופנים, שאם נותן נכסיו לאשתו הוי מתנה גמורה: א. אם שייך מקרקעין או טלטלין כל שהן. ב. אם כותב שנותן לה במתנה גמורה. ג. אם יש אומדנא שנותן במתנה גמורה.

ד. אף על פי שצוואה שלנו יש להם תוקף בערכאות, לא מספיק תוקף זה כדי לעשות אומדנא שהתכוון למתנה גמורה, רק אם ידוע שעשה מעשה כדי שיהיה לה תוקף בערכאות, כגון: א. שדקדק בלשון הצוואה בדברים שלא יפסולה בערכאות. ב. שעשה את הצוואה אצל עורך דין. ג. שהפקיד את הצוואה אצל רשם ירושות.

ה. אם כותב בצוואה, "וכדי שיהיה לצוואה תוקף גם בהלכה אני מקנה מהיום ולאחר מיתה", לשון זה מוכח שרוצה שיהיה לצוואה תוקף בערכאות.

ראייה משו"ת רע"א

אבל יש להקשות על זה משו"ת רע"א (מהדורא תניינא, סימן צ) שכתב וז"ל "עובדא הוי פק"ק פרידלאנד, זקן אחד נפטר ואלמנתו הראתה לי את אשר נעשה בכתב בינו לבניה ביום שנשאת לו זה ג' שנים, שבאם הוא יעדר בחייה, תירש אותו ותנתן לה כל עזבונו, ואם היא תעדר בחייו, יירש הוא חצי עזבונו והשאר יטלו יורשיה, וקנינא וכו' ואולם אחרי העיון יש לדון טובא בזה, א. דמדין מתנה ג"כ לא מהני, דהא אמרינן ב"ב (דף קל"א ע"ב) דבכתב כל נכסיו לאשתו לא עשאה אלא אפוטרופוס כו". עכ"ל רע"א.

הנה טעם א' כתב, שלא זכתה כיון שהנותן אשתו לא עשאה אלא אפוטרופוס, וכיון שהיא צוואה הדדית מדוע לא אמרינן, שכשם שהיא הקנתה לו במתנה גמורה, הוא הקנה לה במתנה גמורה. יש לומר, דאינו דומה כלל, שהרי המתנה שהיא נתנה לו, לא באה לתת לו כלום, להפך, להגרע ממנו, שהרי בלא הצוואה, הבעל יורש אותה לגמרי, והיא כתבה צואה שלא ירש אותה, אלא רק מחצה מנכסיה, ונתנה מחצה לבניה, ואין זו צוואה הדדית, שאינם שווים כלל, שהוא נותן לה הכל, והיא נתנה לו חצי, בזה אין אומדנא שכוונתו לתת לו לגמרי, שהרי גם היא לא נותנת לו לגמרי.

ולהפך, מסיום דבריו יש להביא ראייה לסברא שלנו, שהרי מסיק וכתב טעם ד' שלא זכתה, שכיון שהוא לא קונה נכסים שאינם תחת ידיה, ולא זכה בצוואה גם הוא לא הקנה לה. וז"ל "נראה ברור, דרוצים לקנות זה מזה, יש לומר היכי דבטל לגבי הא' בטל גם כן לגבי השני" עכ"ל, הנה מבואר דסובר רע"א, שאמרינן שכיון שעשו צוואה הדדית, לא הקנה לה אלא אם תקנה לו, וכיון שלא קנה, גם היא לא קנתה. לפי זה, בכל צוואה הדדית יש לומר להפך, שכשם שהיא הקנתה לו לגמרי, הוא הקנה לה לגמרי, ואין לומר להפך, שכשם שהוא לא הקנה לה, היא לא הקנתה לו, דפשיטא שכשעושים יחד קנין, כוונתם שיחול הקניין, ואם יש להשוותם, יש להשוותם שיחולו שניהם, ולא לומר שלא יחולו שניהם, וזה פשוט.

העולה מזה: יש ראייה מרע"א, שכתב, שכשעושים צוואה הדדית, כוונתם שיהיה דינם שווה. ובנידון של רע"א, האב לא קנה, לכן כתב שלא הקנה לאשה, ומשמע שבאופן שהאב קנה - הקנה לאשה.

נידון דידן

ולאחר שביארנו כל זאת, נבוא לבאר נידון דידן. דלפי המבואר, בנידון דידן זכתה האשה במתנה גמורה על פי הלכה מכמה וכמה

בינת המשפט

עניני ממונות אקטואליים

ז. יש ראייה מרע"א, שכתב, שכשעושים צוואה הדדית, כוונתם שיהיה דינם שווה. ובנידון של רע"א, האב לא קנה, לכן כתב שלא הקנה לאשה, ומשמע שבאופן שהאב קנה - הקנה לאשה.

ו. בצוואה הדדית, כיון שבודאי האשה התכוונה לתת לבעלה מתנה גמורה, בין אם לא ידעה דבעל יורש את אשתו, ובין אם כוונתה שלא ירשו הילדים חצי מנכסיה על פי ערכאות, לכן בודאי על דעת כן גם הבעל התכוון לתת לה מתנה גמורה.

